

Pytania z filozofii do egzaminu doktorskiego

1. Helleński henoteizm: Homer, Anaksymander, Anaksymenes, Ksenofanes, Arystoteles
2. Etyka pitagorejska według *Świętego Poematu (Carmen aureum)*
3. Paradoxy Zenona z Elei
4. Byt w myśli Eleatów
5. Atomistyczna koncepcja świata i człowieka (Demokryt, Epikur, Lukrecjusz)
6. Sofistyka i jej wpływ na filozofię grecką
7. Sokratejska dialektyka, majeutyka, ironia
8. *Nous w koncepcji Anaksagorasa i Arystotelesa*
9. Platońska teoria idei
10. Teoria poznania według Platona
11. Arystotelesowskie pojęcie substancji
12. Arystotelesa teoria poznania i zasada niesprzeczności
13. Dusza i kwestia jej nieśmiertelności w ujęciu Platona i Arystotelesa
14. życie zgodne z naturą według stoików i cyników
15. Hedonizm Epikura i jego stosunek do Bóstwa
16. Sceptycyzm jako filozofia życia
17. Absolut w teorii Plotyna
18. Wyłanianie się Umysłu z Jedna i ich wzajemna relacja według Plotyna
19. Problem emanacji w greckiej filozofii
20. Stosunek pierwszych myślicieli chrześcijańskich do filozofii grecko-rzymskiej.
21. Relacja między religią a filozofią według pierwszych Ojców Kościoła (Justyn, Tertulian)
22. Zagadnienie nieśmiertelności duszy w myśli patrystycznej
23. Poglądy św. Augustyna (noologiczny dowód istnienia Boga, relacje między wolną wolą a łaską, historiozofia)
24. Próba harmonizacji wiary i rozumu w traktach teologicznych Boecjusza
25. Neoplatonizm średniowieczny (Jan Szkot Eriugena, Mikołaj z Kuzy)
26. Dowód ontologiczny na istnienie Boga
27. Spór dialektyków z antydialektykami w XI wieku
28. Nominalizm XII wieku
29. Etyka Piotra Abelarda
30. Myśl niechrześcijańska w średniowieczu (Awicenna, al-Ghazali, Awerroes, Mojżesz Majmonides)
31. Recepcja Arystotelesa w średniowieczu

32. Poglądy św. Bonawentury (teoria idei, struktura wiedzy)
33. Poglądy św. Tomasza z Akwinu (podstawowe kategorie metafizyczne, antropologia, dowody istnienia Boga, teoria analogii)
34. Potępienie z 1277 roku i jego funkcja w dziejach filozofii
35. Arystotelizm heterodoksyjny (dyskusje o wieczności świata i jedności intelektu)
36. Poglądy Jana Dunska Szkota (podstawowe kategorie metafizyczne, wszechmoc Boga)
37. Poglądy Wilhelma Ockhama (ontologia, semiotyka)
38. Filozofia polityki w średniowieczu (Tomasz z Akwinu, Dante, Marsyliusz z Padwy)
39. Motywy filozoficzne u Mistrza Eckharta.
40. Nowe prądy w myśli XIV wieku (sceptycyzm, filozofia przyrody)
41. Teoria poznania Kartezjusza
42. Logika rozumu i logika serca u B. Pascala.
43. Monadologia G.W. Leibniza
44. System etyczny B. Spinozy.
45. Teoria umowy społecznej Th. Hobbesa.
46. Poglądy polityczne J. Locke'a.
47. Teoria poznania D. Hume'a.
48. Podstawowe idee europejskiego Oświecenia.
49. J.J. Rousseau „powrót do natury”.
50. „Przewrót Kopernikański” I. Kanta w teorii poznania.
51. Etyka formalna Kanta.
52. Liberalizm polityczny J.S. Milla
53. Teoria wiedzy J.G. Fichtego.
54. Filozofia wolności F.W.J. Schellinga.
55. System filozoficzny G.W.F. Hegla
56. Pozytywizm A. Comte'a.
57. Filozofia woli A. Schopenhauera
58. Trzy stadia egzystencji według S. Kierkegaarda
59. Podstawowe idee „wczesnych” i „późnych poglądów K. Marksa
60. Filozofia życia F. Nietzschego
61. Życie i rozumienie u W. Diltheya
62. Intuicjonizm H. Bergsona
63. Powstanie i rozwój pragmatyzmu
64. Interakcjonizm symboliczny G.H. Meada
65. Egzystencjalizm J-P. Sartre'a

66. Sytuacje graniczne i szyfry transcendencji u K. Jaspersa
67. Główne idee neokantyzmu marburskiego i badeńskiego
68. Zasada dialogiczna M. Bubera
69. Metafizyka jako etyka u E. Levinasa
70. Rozwój fenomenologii E. Husserla
71. Aksjologia fenomenologiczna (poglądy M. Schelera, D. von Hildebranda, R. Ingardena)
72. Socjologia wiedzy M. Schelera
73. Ontologia R. Ingardena
74. Rozwój poglądów M. Heideggera (od ontologii fundamentalnej do „zwinięcia metafizyki”)
75. Hermeneutyka H.-G. Gadamera
76. Filozofia chrześcijańska w XX wieku (tomizm i augustynizm)
77. Filozoficzny personalizm
78. Powstanie i rozwój szkoły frankfurckiej
79. Teoria komunikacji J. Habermasa
80. Główne nurty marksizmu i neomarksizmu w XX wieku
81. Psychoanaliza w filozofii
82. Powstanie i rozwój strukturalizmu
83. Filozoficzny postmodernizm
84. Główni przedstawiciele komunitaryzmu i ich poglądy
85. Zwrot językowy w filozofii XX wieku
86. Filozoficzne znaczenie Gottloba Fregego odróżnienia sensu (Sinn) i znaczenia (Bedeutung)
87. Paradoks zbioru wszystkich zbiorów i filozoficzne znaczenie jego odkrycia
88. Teoretyczne motywacje i treść semantycznej definicji prawdy Alfreda Tarskiego
89. Zastosowanie przez Donalda Davidson teorii prawdy Tarskiego do języka naturalnego
90. Reguły konwersacyjne Grice'a
91. Podstawowe pojęcia i tezy teorii czynności mowy Johna Searle'a
92. Różnica pomiędzy przekonaniem filozoficznym logicznego pozytywizmu a poglądami Ludwiga Wittgensteina wyrażonymi w *Tractatus logico-philosophicus*
93. Różnice pomiędzy stanowiskiem filozoficznym Ludwiga Wittgensteina z okresu *Tractatus* a jego stanowiskiem z okresu *Dociekań filozoficznych*
94. Główne tezy konwencjonalizmu Kazimierza Ajdukiewicza
95. Krytyka Willarda v. O. Quine'a rozróżnienia sądów analitycznych i syntetycznych i jej konsekwencje
96. Epistemologia znaturalizowana (program epistemologiczny Quine'a)
97. Najważniejsi przedstawiciele analitycznej etyki i główne problemy ich badań

98. Główne tezy referencyjnej teorii znaczenia (Saul Kripke, Hilary Putnam) i stanowisko w stosunku do niej opozycyjne

99. Najważniejsze argumenty Richarda Rorty'ego przeciwko epistemologii opartej na idei odzwierciedlania rzeczywistości

100. Założenia teorii sprawiedliwości Johna Rawlsa i jej reguły sprawiedliwości

(Przygotowane przez: doc.doc. S. Blandziego, Mikołaja Olszewskiego, Tadeusza Gadacza, Roberta Piłata)